

Vanhan runon taitajia

IRO REMSU

Tollonjoen kylä Vuokkiniemen lähellä on sammunut, mutta sen nimi on jäänyt kulttuurihistoriaan eräiden siellä eläneiden hyvien kertojien ja runonlaulajien ansiosta. Sieltä ovat syntyisin mm. Anni Bogdanov, o.s. Remsu, joka oli 62-vuotias, kun Väinö Salminen v. 1918 kirjoitti Uhtuassa häneltä runoja ja loitsuja, hyväksi laulajaksi mainittu Hoto Remsu ja serkkuset Iro ja Mari Remsu. Tollonjoella oli naimisissa Vuokinsalmessa syntynyt Anni Tenisov, jolta sodan aikana Väinö Kaukonen teki runomuistiinpanoja; myöhemmin häntä äänittivät Suomessa Jouko Hautala ja Lauri Simonsuuri sekä Erkki Ala-Könni.

Iro ja Mari Remsu olivat kumpikin syntyneet Tollonjoen Jehrimän talossa, Iro 22.1.1879 ja Mari 29.3.1893. Iro, joka oli lapsena jäänyt orvoksi, oli vuodesta 1903 naimisissa Tollonjoen Virrassa. Iron mies oli Riiko Remsu. Vuonna 1944 Iro muutti Suomeen ja keväällä 1948 edelleen Ruotsiin, jossa hän asui Boråsissa Risto-poikansa perheessä.

Marin mies Riiko Simananpoika Remsu kuoli ensimmäisessä maailmansodassa. Mari siirtyi 1922 Suomeen, asui pitempään Sotkamossa ja Kemissä, josta monien muiden karjalaisten tavoin lähti epävarmojen olojen takia Ruotsiin. Hänkin asettui Boråsiin.

Molemmat serkkuset olivat 1958 Boråsiin perustetun suomalaisen ortodoksisen seurakunnan toiminnassa mukana alusta alkaen. He esiintyivät monissa karjalaisjuhlissa ohjelman suorittajina laulaen vanhaa runoa, kertoen starinoita ja muistoja Vuokkiniemen seuduilta. Mari myös itkuvirsiä esittäen.

Sekä Iro Remsua että Mari Remsua haastattelimme ja nauhoitimme Boråsissa vuosina 1951—55 useita kertoja, eniten Iroa. Iro oli näet säilyttänyt karjalaisen puheenpartensa aivan sellaisena kuin oli sitä Tollonjoella oppinut ja puhunut. Teimme ennen kaikkea kieltä koskevia muistiinpanoja. Osa niistä on mukana valmisteilla olevassa suuressa Karjalan kielen sanakirjassa. Lisäksi tallensimme heiltä monenlaista asiantietoa esimerkiksi juhlista, häistä, hautajaisista, syömisestä ja kalastuksesta. Näitä Iro ja Mari Remsun tietoja on paljon teoksessa 'Vienan kansa muistelee' (1958). Kirjassa 'vienalaisia lastenlauluja' (1973) on Irolta kolmisenkymmentä laulua. Niitä hän hyräili evakkotaipaleella Risto-poikansa tyttärille.

Hää- ja kuolinitkut eivät olleet Iro Remsulle outoja, eivät myöskään sadut, mutta näissä perinnejäljissä Mari oli häntä etevämpi.

Serkukset Iro ja Mari Remsu olivat sängen erilaisia. Iro oli hyväntahtoinen, hiljainen hyreksijä, Mari taas oli, hän itsekin sanoi, kovin äkkinäinen luonne. Kummallakin oli erinomainen muisti ja molemmat olivat lukutaidottomia — nämä kaksi seikkaa ovat sidoksissa toisiinsa, se on tunnettu asia. Siitä sanoo jo vuoden 1873 Suomen Kuvalehdessä suuri runonkerääjä A.A. Borenius: "Lukutaito, muistitiedon leppymätön vihollinen."

Iro Remsu kuoli 26.6.1971, Mari 18.2.1979, kumpikin Boråsissa. Karjalan Sivistysseuran ja Ruotsin suomalaisen ortodoksisen seurakunnan toimesta pystytettiin 1973 Iro Remsun haudalle Nina Sailon suunnittelema muistokivi, jossa on Iro ja Mari Remsun korkokuvat.

HELMI JA PERTTI VIRTARANTA

Monipuolinen Ravintola Karelia

Ravintola Karelia Käpylän Karjalatalossa tarjoaa todella monipuolisesti jokaiselle jotakin.

Herkullisesta Karjalaisesta keittiöstämme löydät taidolla ja sydämellä valmistettuja perinneruokia tsupukoista aina karjalanpaistiin.

Käytettävissä on kaikkiaan neljätoista erilaista ja erikokoista kokoushuonetta ja salia aina 4–400 hengelle.

Kaikki tanssista ja hyvästä musiikista nauttivat ovat tervetulleita tanssi-iltoinamme keskiviikkona, perjantaina sekä lauantaina pyörähtelemään parketille tai muuten vain kuuntelemaan elävää musiikkia, jota esittävät toinen toistaan kuuluisimmat yhtyeet ja solistit.

Perinteisen pitopöydän löydät Kareliasta sunnuntaina, jolloin kaikki alle 12-vuotiaat lapset saavat ruokailua ilmaiseksi vanhempiensa seurassa.

**Tervetuloa viihtymään – iloisesti yhdessä –
hyvässä seurassa.**

LAHJAKSI SUOMALAISELLE

Heimolehti Karjala —
suomalainen lahja
suomalaiselle.

Lisätietoja os.
Heimolehti KARJALA
Oksasenkatu 8
53100 Lappeenranta 10
Puh. 953-11700/tilaukset